

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/157/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821202458
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8821202458.2

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú H. Š., T.. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov I. Š., T.. XX.XX.XXXX, H. D. Ž. XXX Z. V. C., T.. XX.XX.XXXX, H. C. XXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e toto neodkladné opatrenie:

U k l a d á maloletej H. Š., T.. XX.XX.XXXX a rodičom maloletého dieťaťa I. Š., T.. XX.XX.XXXX Z. V. C., T.. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, na obdobie jedného roka od vykonateľnosti tohto uznesenia, v rozsahu minimálne 40 hodín.

o d ô v o d n e n i e :

1. Na základe podnetu Okresného súdu Vranov nad Topľou súd uznesením č.k. 6P/157/2021 - 5 zo dňa 24.11.2021 začal bez návrhu konanie o nariadenie neodkladného opatrenia o uloženie výchovného opatrenia mal. dieťaťu a jeho rodičom podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine.

2. Okresný súd Vranov nad Topľou vo svojom podnete uviedol, že tunajší súd uznesením č.k. 6Em/8/2018-14 zo dňa 20.09.2018 nariadil výkon rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/50/2018 - 50 zo dňa 15.05.2018 o úprave styku otca s maloletým dieťaťom. Z predložených vyjadrení rodičov mal. dieťaťa, ako aj zo správy kolízneho opatrovníka vo vykonávacom konaní je zjavné, že vzťahy medzi rodičmi sú konfliktné, počas stretnutí otca s maloletou dochádza medzi rodičmi k vzájomným urážkam a vyhrotených situáciám. Dieťa na otca reaguje odmietavo, k otcovi nechce ísť, odmieta sa s ním rozprávať a hrať. Takáto situácia v rodine pretrváva už dlhodobo a rodičia nie sú schopní tento nežiadúci stav zvrátiť.

3. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/50/2018-50 zo dňa 15.05.2018 bola mal. H. Š., T.. XX.XX.XXXX zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zviazaný platením výživného na mal. H. vo výške 150,- EUR mesačne k rukám matky, začínajúc dňom 01.03.2018, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Styk otca s mal. dieťaťom súd upravil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. H. každú párnú sobotu v čase od 10.00 hod. do 11.00 hod. a každú nepárnu nedeľu v čase od 10.00 hod. do 11.00 hod. za prítomnosti matky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť, s výnimkou výroku o výživnom, dňa 15.06.2018.

4. Otec na tunajší súd podal návrh na výkon súdneho rozhodnutia, vydaného Okresným súdom Vranov nad Topľou dňa 15.05.2018, č.k. 8P/50/2018-50, ktorým bol upravený styk otca s maloletým dieťaťom z dôvodu, že matka sa svojim konaním snaží vytvoriť prekážky na realizáciu stretnutia sa s mal. dcérou. Konanie je vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 6Em/8/2018.

5. Tunajší súd uznesením č.k. 6Em/8/2018-14 zo dňa 20.09.2018 nariadil výkon rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/50/2018 - 50 zo dňa 15.05.2018 o úprave styku otca s maloletým dieťaťom. Podľa odôvodnenia rozhodnutia mal súd za preukázané, že povinná si svoju povinnosť v zmysle vykonateľného rozhodnutia o styku otca s maloletým dieťaťom neplní.

6. Otec vo svojom písomnom podaní doručenom tunajšiemu súdu vo vyššie uvedenom konaní popísal priebeh stretnutí s mal. dcérou. Poukázal na nevhodné správanie matky, ako starej matky mal. dieťaťa, ktoré na neho počas stretnutí slovne útočia. Obviňujú ho z toho, že maloletej spôsobuje psychické problémy, nahovárajú maloletú, aby mu povedala, že má odísť a vytvárajú prekážky v komunikácii s maloletou.

7. V písomnom podaní matka uviedla, že otcovi nebráni v styku s maloletou.

8. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou predloženej v konaní sp. zn. 6Em/8/2018 vyplýva, že dňa 14.09.2021 bol telefonicky kontaktovaný otec, I. Š., ktorý uviedol, že na styk s maloletým dieťaťom chodil pravidelne podľa právoplatného rozsudku. Posledný mesiac chodiť prestal z dôvodu, že žiadajú od neho zakaždým preukázať negatívneho testu na COVID-19, opakujú mu, že je to ich pozemok, ich pravidlá, nemôže mať pri sebe mobilný telefón, chcú mu zabrániť robiť videá, matkina matka si otca natáča počas styku v jej rodinnom dome, zasahuje do realizácie styku otca s dieťaťom, opakovane mu prizvukujú, či mu nie je trápne chodiť do ich domu na styk, keď dcéra na neho nereaguje, nechce ísť k nemu. Podmienkou videnia maloletého dieťaťa a realizácie styku bolo zanechanie mobilu v aute. Maloleté dieťa počas styku otca vidí, ignoruje ho. Na styku je prítomná matka, dieťa, otec a stará matka zo strany matky. Otec sa snaží byť na styku celú hodinu, dieťaťu sa prihovára. Matka a stará matka ho provokujú, majú nemiestne poznámky na adresu otca. Otec vidí, že dieťa má silné citové väzby na matku. Keď príde na styk, dieťa ho vidí, sedí matke na rukách. Otec sa jej prihovára, dieťa na neho nereaguje. Počas styku matka otca upozorňuje, že má dostať rozum, nemá k nim chodiť, má dať súhlas na zmenu priezviska dieťaťa, veď aj tak ho dieťa ignoruje. Matkina matka otca upozornila, že údajne dostala pokutu, ktorú nemá z čoho uhradiť. Otec žiada o zmenu úpravy styku s maloletým dieťaťom, hlavne o zmenu miesta realizácie styku vzhľadom na fakt, že má obavy navštevovať domácnosť matky. V minulosti sa stalo, že na otca podali nie jedno trestné oznámenie údajne za napadnutie matky otcom, otec mal dať matke facku, vulgárne jej nadávať. Dňa 14.09.2021 bola telefonicky kontaktovaná matka, V. C., ktorá uviedla, že otec na styk nechodí údajne už od 26.06.2021. Styk sa teda nerealizuje. Podľa matky nemá otec s dieťaťom vytvorený žiadny vzťah, dieťa sa ho bojí. Styk otca s dieťaťom prebiehal tak, že dieťa sedelo matke na rukách, nechcelo ísť k otcovi. Nehralo sa. Dieťa na otca ticho pozerá. Matka uviedla, že dieťa pripravuje na styk. Maloletej povedala, kto je jej otec. Matka uviedla, že otec darčeky dieťaťu nenosí, neposiela pravidelne výživné na dieťa. Aktuálne však nemá dlh na vyživovacej povinnosti k dieťaťu.

9. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. V zmysle § 328 ods. 2 CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

13. V zmysle § 328 ods. 3 CSP uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať.

14. V zmysle § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

15. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

17. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

18. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak je to potrebné v záujme mal. dieťaťa, súd uloží mal. dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

19. V konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti sú súdy povinné poskytnúť maloletým deťom zvýšenú ochranu, ktorá vyplýva ako z príslušných ustanovení Zákona o rodine, tak aj z príslušných článkov Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“). V týchto konaniach sa nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je prioritný a ktorý nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii výchovného prostredia. Pri posúdení najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa je potrebné vychádzať z práv dieťaťa zakotvených predovšetkým v Dohovore o právach dieťaťa. Článok 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú, tak vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére.

20. Záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom a tento záujem vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľali obaja rodičia, ktorí majú v jeho živote bez pochybností nezastupiteľné postavenie (nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci II.ÚS 554/04).

21. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vnútroštátne súdy sa majú primárne zamerať na zmiernenie konfliktu medzi rodičmi a využiť na to všetky dostupné nástroje. Z článku 8 Dohovoru vyplýva pre vnútroštátne orgány pozitívny záväzok konať tak, aby umožnili rozvoj preukázaného a existujúceho rodinného puta. Mali by prijať všetky vhodné opatrenia, ktoré od nich možno vzhľadom na okolnosti toho ktorého prípadu rozumne očakávať za účelom umožnenia styku rodiča s dieťaťom (napr. Nuutinen proti Fínsku, rozsudok z 27. júna 2000, ods. 128). Skutočnosť, že rodičia nespolupracujú však nezbavuje vnútroštátne orgány povinnosti prijať všetky nevyhnutné a vhodné opatrenia (stretnutia u psychológa, asistovaný styk v špecializovanom zariadení a pod.) na to, aby boli udržané rodinné putá (napr. Reslová proti Českej republike, rozsudok z 18. júla 2006, ods. 59).

22. Vychádzajúc z doposiaľ zisteného je nepochybné, že vzťahy medzi rodičmi mal. dieťaťa sú značne problematické a konfliktné, komunikácia rodičov je vážne narušená. Otec matku obviňuje, že maloletú proti nemu spolu so svojou matkou navádza, bráni maloletej v komunikácii s ním a že v priebehu styku cielene vytvára prekážky a konfliktné situácie za účelom zamedziť mu kontakt s maloletou. Matka tvrdenia otca popiera, tvrdí, že otec na styk s dieťaťom toho času nechodí, maloletú na styk riadne pripravuje. Je zrejmé, že medzi rodičmi sú dlhodobo pretrvávajúce problémy, ktoré sú dôsledkom problémovej realizácie styku. Dieťa počas styku sedí matke na rukách, na otca nereaguje, odmieta k nemu ísť. Matka otcovi nie je nápomocná pri styku, nesnaží sa dieťa motivovať ku komunikácii s otcom, práve naopak, svojím správaním vytvára prekážky pri realizácii styku. Úlohou rodiča, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti je okrem iného aj to, aby vytváral priaznivé podmienky na styk druhého rodiča so spoločným dieťaťom a dieťa viedol k správne a pozitívne vzťahu k druhému rodičovi. V danom prípade však podľa názoru súdu psychická príprava mal. dieťaťa na styk s otcom úplne absentuje. Zo zistených skutočností je zrejmé, že dieťa nemá vybudovaný k otcovi citový vzťah.

23. Z ustálenej súdnej praxe nepochybné vyplýva, že dieťa sa identifikuje s názorom toho rodiča, v ktorého starostlivosti sa nachádza, preto je potrebné pre zdravý psychický vývin maloletého dieťaťa konštruktívne, ale zároveň citlivo pristupovať k vybudovaniu vzťahu otca s mal. dieťaťom. Súd

má za to, že absencia prítomnosti otca pri výchove a starostlivosti sa môže výrazne prejavíť pri formovaní osobnosti dieťaťa. Dieťa sa formuje pod vplyvom vzorov, ktoré sa nachádzajú v jeho prostredí.

24. Podľa názoru súdu použitie donucovacích prostriedkov v rámci vykonávacieho konania za situácie, keď dieťa nemá k otcovi vybudovaný vzťah by bolo v danom prípade kontraproduktívne a neprispelo by k zlepšeniu vzťahu mal. dieťaťa k otcovi.

25. Základom riadnej realizácie styku je predovšetkým zlepšenie vzájomnej komunikácie rodičov aspoň na úrovni slušnosti. Súd má za to, že rodičia nie sú schopní bez odbornej pomoci zvrátiť tento nežiadúci stav, preto je potrebný rýchly zásah zo strany súdu prostredníctvom prijatia vhodných opatrení za účelom zlepšenia vzájomného vzťahu medzi rodičmi, ktorý je základným predpokladom bezproblémovej realizácie styku. Rodičia by sa mali snažiť pracovať na zlepšení komunikácie medzi sebou, aby vzájomnými konfliktami medzi sebou navzájom nenarúšali bezstarostné obdobie detstva ich maloletého dieťaťa.

26. Súd mal osvedčené dôvody nariadenia neodkladného opatrenia, ako aj podmienku bezodkladnej potreby úpravy pomerov v rodine, nakoľko je zrejmé, že bez rýchleho prijatia týchto opatrení zo strany súdu môže dôjsť ešte k zhoršeniu už toho času vyhrotených vzťahov medzi rodičmi, ako aj vzťahu dieťaťa k otcovi.

27. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a zároveň zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia o uloženie výchovného opatrenia na základe podnetu Okresného súdu Vranov nad Topľou.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).